

Ministerstvo financí ČR

Odbor 18, odd.181

Č.j.:181/79 421/2003

Vyřizuje: Ing. L. Pitner, l. 2573

V Praze dne 6. října 2003

Pokyn č. D - 253

Uplatňování daně z přidané hodnoty po zrušení platnosti 10 haléřových a 20 haléřových mincí

Ministerstvo financí v zájmu zajištění jednotného uplatňování zákona č.588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDPH), vydává tento pokyn, který řeší uplatňování DPH při zaokrouhlování cen za zboží a služby po zrušení 10 a 20 haléřových mincí. Tento metodický pokyn se nijak nedotýká principu sjednávání cen podle § 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

1) Česká národní banka vydala vyhlášku č. 79/2003 Sb. ze dne 10. března 2003 s účinností od 1.4.2003 o ukončení platnosti mincí po 10 haléřích vzoru 1993 a mincí po 20 haléřích vzoru 1993. Vyhláška byla publikována ve Sbírce zákonů č. 32/2003. V § 1 této vyhlášky je stanoveno, že dnem 31. října 2003 se ukončuje platnost mincí po 10 haléřích vzoru 1993 a mincí po 20 haléřích vzoru 1993. Dále jsou vyhláškou stanoveny lhůty a podmínky pro výměnu těchto mincí.

2) Schválena byla novela zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a to zákonem č. 277/2003 Sb. ze 6. srpna 2003 (publikován ve Sbírce zákonů č. 93/2003). V § 3 písm. c) byl novelou doplněn text podle kterého „se při konečném účtování prodávaných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti bude zaokrouhlovat celková částka vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu“, tj. na celé koruny nebo na 50 haléře. Účinnost této změny je dnem vyhlášení, tj. dnem 28.8.2003.

3) Uplatňování DPH ve vztahu k výše uvedené úpravě uvedené v bodě 2 tohoto pokynu, a to podle jednotlivých paragrafů ZDPH:

a) Výpočet částky daně, její zaokrouhlení a uvedení na daňových dokladech při bezhotovostní úhradě:

Zrušení 10 a 20 haléřových mincí se týká platidel, tedy úhrady v hotovosti, nemá žádný vliv na bezhotovostní úhradu a na výpočet částky daně a vystavování daňových dokladů v případech bezhotovostních plateb. Základem daně je u bezhotovostních úhrad cena bez daně a částka daně se vypočte podle § 17 odst. 2 a vypočtená daň se zaokrouhlí na desetihaléře nahoru nebo se uvede v haléřích a takto se uvede i na daňových dokladech. Cena včetně daně se pro účely zákona o DPH dopočte jako součet ceny bez daně a vypočtené daně po případném zaokrouhlení.

b) Výpočet částky daně, její zaokrouhlení a uvedení na daňových dokladech při úhradě v hotovosti:

- § 14 - Základ daně a jeho výpočet, § 17 - Výpočet daně, § 18 - Stanovení daňové povinnosti u plátců, kteří nakupují zboží za účelem jeho dalšího prodeje v nezměněném stavu

Základem daně bude vždy cena po zaokrouhlení, z toho vyplývá, že rozdíl vzniklý ze zaokrouhlení celkové částky za zboží a služby při úhradě v hotovosti je součástí ceny včetně daně a je tedy i součástí základu pro výpočet DPH podle § 17 odst. 3 ZDPH (z ceny vč. daně po zaokrouhlení). V žádném případě nelze vzniklý rozdíl považovat pouze za finanční vypořádání, které není předmětem daně. Výpočet částky daně podle § 17 odst. 3, tj. z ceny vč. daně se použije proto, že se jedná o úhradu v hotovosti a cena je v tomto případě cenou vč. daně.

Pokud se jedná o zdanitelné plnění podléhající pouze jedné sazbě daně, plátce vypočte částku daně z konečné ceny po zaokrouhlení s využitím koeficientu, který vyjadřuje sazbu daně přepočtenou z ceny vč. daně, tj. sazbě 5 % z ceny bez daně odpovídá koeficient 0, 0476 a sazbě 22 % z ceny bez daně koeficient 0, 1803.

V případě, že nákup zboží a služeb bude obsahovat více zdanitelných plnění s různými sazbami daně, je možno při zaokrouhlení celkové částky za zboží a služby při úhradě v hotovosti rozdíl vzniklý ze zaokrouhlení celé částky přiřadit pouze k základu daně k jedné z použitých sazeb daně, popř. rozdělit rozdíl vzniklý ze zaokrouhlení celkové částky do jednotlivých základů daně v členění podle sazby daně.

Bude-li při výpočtu částky daně vycházet plátce daně z ceny bez daně a dopočte cenu s daní jako součet ceny bez daně a vypočtené částky daně v haléřích nebo zaokrouhlené na 10 haléře a tuto cenu s daní zaokrouhlí dodatečně na koruny nebo 50 haléře, je povinen provést výpočet daně z této konečné, zaokrouhlené ceny vč. daně.

- § 12 - Daňové doklady

Zrušení některých mincí nemá žádný dopad na zaokrouhlování částky daně na daňových dokladech a dokladech o použití podle § 12 odst. 2 a 5, kde se bude daň nadále uvádět v haléřích nebo desítkách haléřů, jako platných jednotkách české měny. Částka daně uváděná na daňových dokladech, je součástí ceny včetně daně, není v praxi samostatně placena v hotovosti (s výjimkou vracení daně zahraničním fyzickým osobám při vývozu zboží podle § 45e ZDPH – viz dále), je pouze vedena v účetní a daňové evidenci **plátce**.

U zjednodušených daňových dokladů podle § 12 odst. 9, popř. dokladů o zaplacení podle § 12 odst. 7 postupují plátcí, pro které je zdanitelné plnění určeno, při výpočtu částky daně stejným způsobem, který je uveden v bodě 3 písm. b) prvním odstavci tohoto pokynu.

- § 11 Vedení záznamů pro daňové účely

Jak již vyplývá z bodu 3 písm. b) tohoto pokynu, zrušení některých mincí nemá vliv na vedení záznamů pro daňové účely podle § 11 zákona o DPH, údaje mohou být nadále uváděny v platných jednotkách české měny, tj. v haléřích popř. zaokrouhlené na desetihaléře. Připomínáme, že na daňových příznáních, na jejichž základě je přiznávána a placena daň, se daň uvádí v celých korunách.

- § 45e - Vracení daně zahraničním fyzickým osobám při vývozu zboží

S účinností od 1. října 2003 vstoupil v platnost zákon č. 322/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (publikován ve Sbírce zákonů částka 107). Součástí této novely ZDPH jsou i změny v § 45e, m.j. zaokrouhlení částky daně. Podle § 45e odst. 4 písm. g) je prodávající povinen na vyžádání zahraniční fyzické osoby vystavit doklad o prodeji zboží, na kterém musí

uvést m.j. výši daně celkem zaokrouhlenou na celé koruny nahoru. Plátce (prodávající) vrácenou daň uvádí v daňovém přiznání.

Ing. Bc. Robert Szurman v.r.
ústřední ředitel sekce 051